



**VIZCAÍNO ESTEVAN, Tono.** *A la recerca dels orígens. El passat íber en l'imaginari col·lectiu valencià.* Pròleg Carmen ARANEGUI. València: Institució Alfons el Magnànim-Diputació de València, 2018. Adés i Ara, 5. 398 pàgs. [17 x 24].

L'objectiu del volum es fer arribar al públic un segment del passat realitzat per un especialista en la matèria, que destaca el gran desenvolupament que ha tingut l'arqueologia íbera a la zona valenciana (sobretot durant els anys 80 i 90): la incorporació de noves perspectives teòriques, metodològiques i l'acostament a altres disciplines.

La investigació planteja la imatge que s'ha construït sobre els íbers al País Valencià entre 1982 i 2012. Les referències socials sobre els íbers; per tant el propòsit no es estudiar la cultura íbera com a cultura arqueològica, sino aprofundir en els significats que assumeix en el present.

Destaca que la singularitat íberovalenciana va rebre una embranzida amb la configuració de les autonomies. Per aquest motiu, el punt de partida de l'anàlisi és el 1982, any d'aprovació de l'Estatut d'Autonomia Valencià i el tancament és el 2012, trenta anys després.

S'ha configurat el treball en varis blocs temàtics. Es destaquen els mitjans de comunicació i els formats culturals com una via de difusió: novel·les històriques, documentals, revistes i llibres de divulgació, còmics, llibres de text, programes de televisió, museus, jaciments, etc. S'ha fet un treball etnogràfic. També dedica un apartat als usos del passat durant els ss. XVI al XX, per entendre la situació actual. Aquest és obligatori per rastrejar diverses formes d'entendre el passat íber.

Parteix de la hipòtesi que els íbers formen part no solament del passat, sino del present. Els íbers ajuden a entendre allò que és valencià.

Existeixen diversos passats íbers construïts, en funció de molts interessos i agents. Hi ha una diversitat i una complexitat cultural. Així com destaca la clàssica creença en la persistència –pròpia de la historiografia tradicional– en un passat grec i romà. Els íbers més oblidats, se'ls ha caracteritzat pel seu caràcter bèl·lic, si bé van produir a la zona grans obres d'art. Esmenta la singularitat íberovalenciana i en fa una reflexió i valoració. Àmplia bibliografia.

L'obra és d'interès en tant que recull el passat per entendre el present i destaca les diferències de la zona valenciana en relació a la resta de zones de la Península.

IHE  
(Secretaria de la revista)



*Traducción de la reseña anterior:*

El objetivo del volumen consiste en hacer llegar al público un segmento del pasado realizado por un especialista en la materia, que destaca el gran desarrollo que ha tenido la arqueología íbera en la zona valenciana (sobre todo durante los años 80 y 90): la incorporación de nuevas perspectivas teóricas, metodológicas y el acercamiento a otras disciplinas.

La investigación plantea la imagen que se ha construido sobre los íberos en el País Valenciano entre 1982 y 2012. Las referencias sociales sobre los íberos; por lo tanto el propósito no consiste en estudiar la cultura íbera como cultura arqueológica, sino profundizar en los significados que asume en el presente.

Destaca que la singularidad íbero-valenciana recibió un arranque con la configuración de las autonomías. Por este motivo, el punto de partida del análisis es en 1982, el año de aprobación del Estatuto de Autonomía Valenciano y el cierre se da en el 2012, treinta años después.

Se ha configurado el trabajo en varios bloques temáticos. Se destacan los medios de comunicación y los formatos culturales como una vía de difusión: novelas históricas, documentales, revistas y libros de divulgación, cómics, libros de texto, programas de televisión, museos, yacimientos, etc. Se ha realizado un trabajo etnográfico. También dedica un apartado a los usos del pasado durante los ss. XVI al XX, para entender la situación actual. Este es obligatorio para rastrear diversas formas de entender el pasado íbero.

Utiliza la hipótesis que los íberos forman parte no solo del pasado, sino del presente. Los íberos ayudan a entender lo que es valenciano.

Existen diversos pasados íberos contruidos, en función de muchos intereses y agentes. Hay una diversidad y una complejidad cultural. Así como destaca la clásica creencia en la persistencia –propia de la historiografía tradicional- de un pasado griego y romano. Los íberos más olvidados, se les ha caracterizado por ser de carácter bélico, si bien produjeron en la zona grandes obras de arte. Menciona la singularidad íbero valenciana y hace una reflexión y valoración. Amplia bibliografía.

La obra resulta de interés en tanto que recoge el pasado para entender el presente y destaca las diferencias de la zona valenciana en relación al resto de zonas peninsulares.

IHE  
(Secretaria de la revista)